

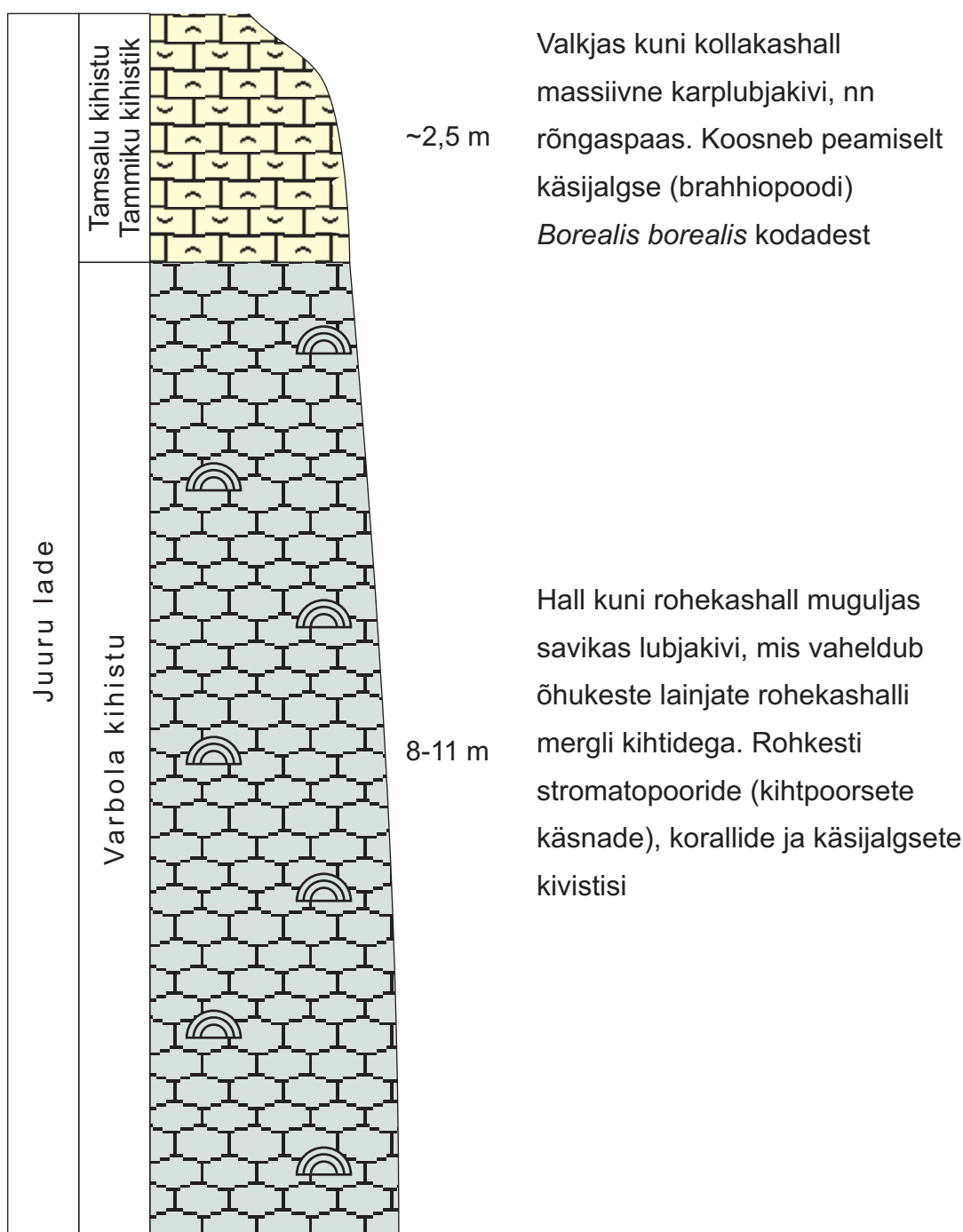
Reinu karjäär

Reinu karjäär asub Raplamaal, Hagudi – Koigi – Rabivere teest kirdes. Karjäär kuulub teedehitus firmale Trev 2 (Rapla Teed). Karjääris kaevandatakse killustiku valmistamiseks **Juuru lademe** Varbola ja Tamsalu kihistu lubjakivi. Karjääri ülaosas paljandub umbes 2,5 – 3 meetri paksuselt **Tamsalu kihistu** hele paksukihiline karplubjakivi (nn *Borealis*-lubjakivi), mis kuulub Tammiku kihistikku. Paljandi põhiosa moodustab aga **Varbola kihistu** hall kuni rohekashall muguljas savikas lubjakivi, mis vaheldub õhukeste lainjate rohekashalli mergli kihtidega.

Kivististest esineb rohkesti stromatopooride (kihtpoorsed käsnad), korallide (tabulaatide, päikesekorallide ja rugooside), käsijalgsete (brahhiopoodide), tigude jt Siluri ajastul elanud organismide kivistisi. Varbola kihistu paksus Eestis ulatub kuni 31 meetrini.

Tamsalu kihistu Tammiku kihistiku hele paksukihiline karplubjakivi (nn *Borealis*-lubjakivi) moodustab Eestis hiigelsuure, ligi 200 km pikkuse ja 30 km laiuse läätsekujulise lasundi, mis ulatub Alutagusest Hiiumaani. Lasundi suurim paksus ulatub 13,5 meetrini, enamasti jääb aga 8 meetri kanti. Kulutusele vastupidav kõva karplubjakivi on etendanud oma osa Pandivere pinnamoe kujundajana. Rahvasuus kutsutakse karplubjakivi rõngaspaeks, kuna kivimi murdepinnal on valged karbid nähtavad kumerate rõngataoliste moodustistena. Seda väga puhast (savivaba) karplubjakivi on aastakümneid kasutatud Tamsalu ja Rakke lubjatehastes lubja põletamiseks.

Skeem 1. Reinu paekarjääri läbilõige

Siluri alguses, **Juuru** eal, tekkisid Kesk-Eestis mergli vahekihtidega muguljad mudalis-detriitsed lubjakivid, Lõuna-Eestis - merglid lubjakivi mugulatega. Juuru ea teises pooles meri madaldus ning Kesk-Eestis tekkis Hiiumaalt Alutaguseni ulatuv käsijalgse *Borealis* kodadest koosnev karplubjakivi hiigellasund, mille maksimaalne paksus Pandivere kõrgustikul ulatub 13 meetrini.

Foto 1. Reinu karjääri üldvaade

Foto 2. Mergli vahekihtidega muguljad Varbola kihistu lubjakivid

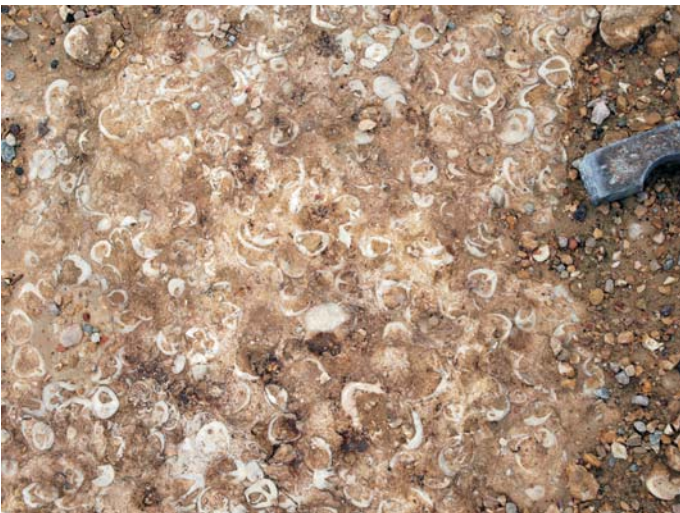

Foto 3. Põhiliselt käsijalgsete *Borealis* kaantest koosnev karplubjakivi

Foto 4. Ahelkorall (foto L. Orav)

Foto 5. Stromatopoor (kihtpoorne käsn)

Foto 6. Väljasurnud koloniaalne korall - tabulaat